

1. Kaupunginvaltuusto

Liikennelaitoksen autoliikenteen järjestämiseksi itäisiin kaupunginosiin olivat vt Kivilinna ym. tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että mainittu liikenne järjestettäisiin siten, että ainakin ruuhka-aikoina osa liikennelaitoksen autoista kulkisi Sörnäisten rantatien kautta ja että osa niistä lähtisi Hakaniemen torilta. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut, että asiaa oli liikennelaitoksessa pohdittu jo pitemmän aikaa ja että siitä lähiaikoina tultaisiin tekemään esitys lautakunnalle. Ko. aloite oli lähetetty liikennelaitoksen lautakunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten, koska lautakunnan tehtävänä on johtosääntönsä 7 §:n (v:n 1957 kunn. as. kok. n:o 59) perusteella tehdä määrärahojen puitteissa esityksiä säännöllisesti liikennöitävistä linja-autolinjoista ja niiden aikatauluista. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi (11. 3. 234 §, 15. 4. 307 §).

Suokadun ja Pasilankadun liikenneturvallisuuuden parantamiseksi olivat vt Hopeavuori ym. tehneet aloitteen huomauttaen siinä, että ns. Konkolan mäki oli muodostunut lisääntyneen autoliikenteen vuoksi erittäin vaaralliseksi. Varsinkin Töölöstä tultaessa oli paikan näkyvyys huono ja oli siinä sattunut useampia yhteenajoja. Aloitteentekijät ehdottivat, että epäkohta korjattaisiin katuja leventämällä rautatielle päin ja siirtämällä puhelinlaitoksen koppia samaan suuntaan. Kiinteistölautakunta oli puoltanut ehdotusta, mutta huomauttanut Suokadun olevan osittain rautatien alueella, joten parannuksiin olisi saatava Valtionrautateiden suostumus. Rautatiehallitus oli ilmoittanut luovuttavansa n. 160 m²:n suuruisen alueen Pasilan ratapiha-alueesta kaupungin hallintaan Suokadun ja Pasilankadun risteuksen liikenteen parantamista varten. Luovutus tapahtuisi aluevaihdon muodossa (ks. s. 386). Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi (28. 1. 85 §).

Seuraavat *aloitteet* päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi:

vt Ehrnroothin ym. aloite raitiotieyhteyden palauttamiseksi ainakin Marian sairaalan ja Ylioppilastalon välille (18. 11. 787 §);

vt Londenin ym. aloite uusien pysäköimismääräysten antamiseksi kaupungin keskustaa varten (2. 12. 837 §);

vt v. Martensin ym. aloite kansan ruumiillista ja henkistä terveyttä vaarantavan mainostuksen estämiseksi liikennelaitoksen kuljetusvälineissä (18. 11. 789 §);

vt Mehdon ym. aloite määrärahan varaamiseksi liikennelaitoksen bussien ym. kaluston hankkimista varten (23. 9. 644 §, ks. s. 28);

vt K. Niemen aloite liikennelaitoksen muuttamiseksi osakeyhtiöksi (4. 11. 750 §);

vt Voipion ym. aloite määrärahan varaamiseksi varattomien ja vähävaraisten syöpäpotilaiden linja-autolippuja varten (23. 9. 642 §, ks. s. 28).

Metrotoimikunta. Kaupunginvaltuusto oikeutti metrotoimikunnan käyttämään yleisen kunnallishallinnon pääluokan luvun Esikaupunkiliikenteen suunnittelukomitea tilillä Muut palkkamenot olevan määrärahan kertomusvuoden säästöstä metrotoimikunnan ja sen suunnitteluvaliokunnan kokouspalkkioihin enintään 346 200 mk sekä maaperä-, kallio- ym. tutkimuksiin enintään 200 000 mk (23. 9. 633 §).

12. Satamaoloja koskevat asiat

Satamalautakunnan johtosäännön muuttaminen, ks. kunn. as. kok. n:o 3.

Satamalaitoksen johtosäännön muuttaminen, ks. kunn. as. kok. n:o 4.

Viranhaltijat. Varastoimis- ja laiturihuolto-osaston 14. palkkaluokkaan kuuluva järjestysmiehen virka päätettiin muuttaa lämpöjohtomekaanikon viraksi (15. 4. 293 §).

Satamajäänsärkiäjät. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupungin ja Suomen Merimiesunionin välillä tehtäväksi työehtosopimukseksi (25. 3. 259 §, kunn. as. kok. n:o 49).

Kaupungin ja Suomen Konemestariliiton kesken päätettiin tehdä s/s Otson ja m/s Turson konepäällystön palkkausta ja työehtoja koskeva sopimus kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti (2. 12. 825 §, kunn. as. kok. n:o 134).

Satamarakennusmaksun kantamiseen oikeuttavan lain valmistelun kiirehtimiseksi olivat vt Laine ym. tehneet aloitteen, jossa mm. oli huomautettu, että satamien tulot eivät viime vuosina olleet vastanneet satamien kehittämiseksi tehtyjä taloudellisia uhrauksia. Satamien tilinpäätös oli vain tuulaakitulon avulla voitu osoittaa voittoa tuottavaksi, vaikka tuulaakin kantaminen asettaakin kaupungille ko. tuloja suurempia muita menoja. Ns. satamakomitean mietinnön mukaan tullaan maan kaikissa satamissa lähivuosina suorittamaan n. 20 mrd:n investoinnit, mikä Helsingin sataman osalta merkitsisi useamman miljardin markan menoerää. Kun satamien kehittäminen hyödyttää koko maata, ei ollut kohtuullista rasittaa yksinomaan satamia omistavia kuntia niiden rakentamisesta aiheutuvilla menoilla. Satamien rakentamista ei myöskään tulisi rahoittaa yksinomaan verovaroilla, kuten Helsingissä oli tehty, vaan olisi kustannusten rahoittamiseen saatava osallistumaan satamista hyötyvät ja niitä käyttävät vienti- ja tuontiliikkeet sekä ahtausliikkeet ja laivayhtiöt. Tämä saataisiin aikaan säätämällä laki, jonka perusteella voitaisiin periä erikoista maksua tuonti- ja vientitavaroista sataman rakentamiskustannusten peittämiseksi. Myöskin eduskunta oli esittänyt hallitukselle toivomuksen mainitun lain aikaansaamisesta. Satamalautakunta oli ilmoittanut puoltavansa mainitun lain valmistelun kiirehtimistä. Kaupunginhallituksen saaman tiedon mukaan oli Suomen Satamaliitto jo neuvotellut asiasta. Kaupunginhallitus oli myös esittänyt Suomen Satamaliitolle, että liitto tutkisi, mitä mahdollisuuksia olisi tukea kuntia yleisillä varoilla satamien rakentamiseksi ja että liitto tekisi samalla valtiovallalle tarpeelliset ehdotukset asiasta. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (17. 6. 512 §, 4. 11. 747 §).

Satama-alueen maanpuoleisten rajojen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupungin satama-alueen maanpuoleiset rajat satamalaitoksen 21. 5. päivätyn kartan mukaisesti. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, ettei Lauttasaarenkadun pohjoispuolella Lapinniemessä ja Salmisaareissa olevia alueita enää lueta osittain satamaliikenteelle luovutettuihin alueisiin (17. 6. 497 §).

Kaluston hankinta. Satamalautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1956 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan kahden autonosturin hankkimista varten merkittyä 11 mmk:n suuruista siirtomäärärahaa uusien haarukkatrukilaitteiden hankkimiseen (15. 4. 299 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan ylittämään v:n 1958 talousarvion em. pääluokkaan työlaivastoa ja kalustoa varten merkittyä siirtomäärärahaa enintään 5 934 413 mk:lla kourakaivurin hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia varten (11. 3. 222 §).

Katajanokan ja Sörnäisten laituri töiden jatkamista varten kaupunginvaltuusto

1. Kaupunginvaltuusto

oikeutti satamalautakunnan ylittämään em. talousarvion pääluokan ja luvun tilillä Laiturit, väylät, rautatiet ja kadut olevaa siirtomäärärahaa enintään 40 mmk:lla (14. 1. 63 §).

Lapinlahden sillan paikan määrääminen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Lapinlahden sillan lopullisen paikan kaupunginhallituksen mietinnön n:o 3 liitteenä n:o 11 olevan kartan mukaisesti. Samalla kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1949 (ks. s. 101) tekemäänsä periaatepäätöstä varata Salmisaaren voimalaitoksen mahdollista vastaista laajentamista varten em. mietinnön liitteenä n:o 17 olevaan karttaan merkityt, yhteensä 6.45 ha:n suuruiset alueet sekä oikeuttaa Lauttasaaren siltatoimikunnan suorittamaan Salmisaaren hiilisataman laitureiden alustavan suunnitelman laatimisesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset satamalaitokselle Lapinlahden sillan suunnittelumäärärahasta (25. 2. 177 §).

Pasilan—Kumpulan—Sörnäisten radan suunnan kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä satamalaitoksen satamarakennusosaston piirustuksista n:o VIII 935r ja VIII 938 ilmenevän I vaihtoehdon mukaisesti (17. 6. 498 §, 9. 9. 581 §).

Rautatieristeyksien uusiminen ja rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että jäljempänä mainitut rautatieristeykset pyritään toteuttamaan seuraavassa kiireellisyysjärjestyksessä:

1) Pukinmäen alikulkusillan ja siihen välittömästi liittyvien tieosien uudistaminen;

2) Oulunkyläntien alikulkutunnelin ja siihen liittyvien teiden rakentaminen;

3) Malmin aseman kohdalla olevan rautatiesillan leventäminen ja jalkakäytävien rakentaminen;

4) Tapanilan ja Puistolän pysäkkien välisen tasoristeyksen korvaaminen suunnitteilla olevan asemakaavan mukaisilla alikulkutunneleilla.

Kaupunginvaltuusto katsoi myös asiasta esitetyn selvityksen riittäväksi vtt Vanhasen sekä Pettisen ym. v. 1958 (ks. s. 93, 96) tekemien aloitteiden johdosta (7. 10. 674 §).

Eteläsataman uuden varastorakennuksen luonnospiirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Hytönen & Luukkosen laatimat Eteläsataman uuden varastorakennuksen luonnospiirustukset siten muutettuina, että rakennukseen tehtäisiin huopakatto (15. 4. 296 §).

Pintavirrankehittäjien hankkimista satamia ja uimarantoja varten koskevassa vt Katajavuoren aloitteessa oli huomautettu, että kaupunginhallitus oli v. 1957 (ks. s. 202) päättänyt hankkia pintavirrankehittäjiä Hietarannan veden suojaamiseksi viemärijätteiltä. Hankituista laitteista oli yksi asennettu pitämään vesialuetta vapaana jäistä sorsia varten, mutta kaksi muuta olivat käyttämättöminä Toukolan varastolla. Aloitteentekijä oli ehdottanut, että ne asetettaisiin Helsingin satamiin pitämään sulana tärkeiksi katsottuja paikallisliikenteen reitillä olevia kohtia, koska pintavirrankehittäjien käyttö ilmeisesti tulisi halvemmaksi kuin vastaavan alan pitäminen jäistä vapaana muilla keinoin. Satamalautakunta oli ilmoittanut, että satamarakennusosastolla oli kokeiltu pintavirrankehittäjien käyttämistä venelaituri-paikan sulana pitämiseksi ja myös Katajanokan laiturin uudistamisen yhteydessä. Tulokset eivät olleet vastanneet odotuksia, mikä saattoi johtua osaksi siitä, että jää oli jo ehtinyt muodostua melko paksuksi. Lisäksi oli myöskin ns. Kolera-altaaseen

asennettu yksi laitteista, ja siellä oli vesi pysynyt sulana kovienkin pakkasten aikana. Suomenlinnan lauttalaiturin aluetta sen sijaan oli pidetty jäistä vapaana paineilmasulatusmenetelmän avulla. Mainittu menetelmä oli saatujen kokemusten perusteella osoittautunut tehokkaammaksi ja taloudellisemmaksi kuin pintavirrankehittäjien käyttö vastaavaan tarkoitukseen. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli ilmoittanut, että pintavirrankehittäjien asentaminen oli viivästynyt Taivalsaaren sähkömuuntajan siirtämistyön takia. Sitäpaitsi oli suurin osa kesästä ollut tuulista ja kylmää, jolloin uimarantaan oli tuulen mukana virrannut tavallista puhtaampaa vettä. Koska lautakunnalla ei ollut riittävästi kokemusta mainittujen laitteiden käytöstä uima-vesien puhtaanapitämisessä, ei se ollut katsonut voivansa puoltaa niiden hankkimista lisää ainakaan uimarannoille. Kaupunginvaltuusto katsoi mainitut lausunnot riittäväksi selvitykseksi (25. 2. 176 §).

Vene- ja pyykkilaiturien rakentaminen Sörnäisten rantatien lähirannoille. Vt Hautala ym. olivat v. 1957 (ks. s. 101) tekemässään aloitteessa huomauttaneet, että sen jälkeen kun Paraisten Kalkkivuori Oy:lle ja sähkö- ja kaasulaitosta varten oli varattu alueita Sörnäisten rantatien merenpuoleiselta rannalta, olivat alueen asukkaat jääneet käytännöllisesti katsoen ilman laituritilaa ja pyykkilaitureita. Mainitun puutteen poistamiseksi olivat aloitteentekijät ehdottaneet, että kaupungin toimesta ja kustannuksella rakennettaisiin kiireellisesti Sörnäisten rantatien varrella olevan Kone-Sillan valimon ja käytössä olevan Vasikkasaaren venelaiturin väliselle ranta-alueelle venelaituritilaa 400 veneelle ja että kaupungin toimesta ryhdyttäisiin toimenpiteisiin myöskin pyykkilaiturin rakentamiseksi Sörnäisten rantatien tai Hanasaaren läheisyydessä olevalle ranta-alueelle. Satamalautakunta oli maininnut lausunnossaan, että mainittua ranta-aluetta täytettiin ko. rantatien ja raiteiston järjestelyjen tähden, joten seutua ei enää voitu käyttää venepaikkoina. Sen sijaan voitaisiin Sörnäisten rantatien varrella oleva pesulautta säilyttää vesialueen täyttämisenkin jälkeen toistaiseksi. Kiinteistölautakunta oli huomauttanut, että koko mainittu ranta tulisi lähiaikoina muutostöiden alaiseksi itäisen pääliikenneväylän rakentamisen yhteydessä, jonka vuoksi sinne ei enää olisi rakennettava uusia venelaitureita. Sen sijaan itäisten rantojen järjestelyn yhteydessä siltä varattaisiin tilaa myöskin venelaitureille. Eläintarhanlahden pohjoisrannalle oli tarkoitus rannan kiveämistöiden yhteydessä järjestää n. 150 venepaikkaa. Lisäpaikkoja saataisiin myöskin Siltavuorenrannan uuden Sörnäisten sillan edellyttämien järjestelyjen yhteydessä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (28. 1. 95 §).

Savonkadun, Kumpulantien sekä Vallilan rautatien ylikulkusillan leventämistä koskeva vt Rantalan ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (23. 9. 643 §).

13. Teurastamo, elintarvikekeskusta ja kalasatamaa koskevat asiat

T e u r a s t a m o

Teurastamon käyttömaksujen ja lihantarkastusmaksujen korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa ja täydentää v. 1958 (ks. s. 97) teurastamon käyttömak-